

(1)

GINSHIKAN GINA KASASHE**Mr.Saleh Kaura**

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai, wanda a cikin littafinsa mai girma yake cewa: **((Ya RasulalLahi –SallalLahu alaiHi wa sallam- ka ce masu: Ku yi aiki kawai, Allah da Manzonsa da muminai ne da sannu za su gani, da kuma sannu za a mayar da ku zuwa ga masanin abubuwan da suke a boye da na sarari, ya ba ku labarin abubuwan da kuke aikatawa))..** Ina shaida wa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya. Ina shaida cewa lallai shugabanmu, kuma Annabinmu Muhammadu, bawan Allah ne, kuma Manzonsa, wanda a Hadisinsa mai girma yake cewa: **(Da alkuyama za ta tsaya alhali akwai iccen dabino a hannun wani daga cikinku, in dai ya sami dama ya dasa kafin ta tsaya, to ya dasa).** Ya Ubangiji ka yi masa salati da tsira, da albarka, shi da Alayensa da Sahabbansa da duk wadanda suka bi tafarkinsu da kyautatawa har zuwa ranar sakamako.

Bayan haka:

Lallai a cikin manyan ginshikan Musulunci da muhimman karantarwarsa akwai: so da kishin kasa, da ba ta kariya, da kuma yin aiki tukuru wajen cigabanta da habaka darajarta, babu girma da darajar da suka kai mutum ya zamo mai ainihin kishin kasarsa, mai kuma yin duk abin da zai iya wajen gina ta, da daukaka darajarta, duk wata al'umma da ta sami cigaba a fagen ilimi da halara, to babu shakka, za ka tarar akwai nagartattun

(၂)

gwaraza da zukatansu suke cike da son kasashensu, wadanda su ne suka tsaya mata, suka zage dantse wajen gabatar da ayyukan da kasar da ma al'umma suke amfana da su, lallai kasarmu mai daraja ta cancanci dukan alhairai daga 'ya'yanta, ita ce fa zuciyar kasashen Larabawa da na Musulunci, ita ce garkuwar al'umma da takobinta, ita ce ganuwar da take bai wa al'umma kariya ga barin hatsurran ta'addanci da manyan kalubale, saboda haka, ba ta kariya, da kuma yin aiki tukuru wajen cigabanta suka zamo wajibai a addinance, kuma alhaki ne na kasa da ya rataya a wuyanmu, ita ce asalin duk wani cigaba, garin da Allah ya aiko Manzanni masu yawa, ita ce garin da Allah ya gwama sunanta da tsaro gami da aminci a cikin Alkur'ani mai girma, Allah Madaukakin Sarki yana fadi ta bakin Shugabanmu Annabi Yusuf (AlaiHis Salam) cewa: **((Ku shiga Misra –da yardar Allah- cikin aminci)).**

Allah ya jikan Salahuddin as-Safdiy da yake cewa:

“Duk wanda ya ga doron kasa da yankunan da suke cikinta, ya ga mutane da jinsunansu da nau'o'insu, amma bai ga Misra da mutanen Misra ba, to lallai hakika bai ga duniya ba, bai kuma ga mutane ba...”

Babu shakka, cigaba da kuma gina kasa, da aiki ba dare ba rana su ne suke bai wa al'umma lamunin samun izza da karama da mutunci a idon duniya, sai dai kuma gina kasa ba zai yiwu da yawan maganganu, da mafarke- mafarke, gami da burace- burace kawai ba, dole ne a yi aiki tukuru a yi gumi, a kuma

(۳)

sadaukar da kai, a kuma yi riko da duk wani sababi na cigaba da daukaka kasa, a cikin muhimman wadannan dalilan akwai: **Fahimtar kalubale:** lallai fahimtar matsayi gami da kimar kasa, da kuma fahimtar kalubalen da suke fuskantarta, da hatsarurrukan da suke zagaye da ta ita, duka abubuwa ne da suke bukatar a san girman wadannan kalubale da suke fuskantarmu, domin idan ba mu san wadannan kalubalen ba, ba kuma mu fahimce su ba, ba za mu iya samar masu da nagartattun mafita da magunguna ba.

Lallai fahimtar matsayi, gami da darajar kasa, da kuma fahimtar manyan ayyuka da take gabatarwa, da wajibcin karfafa daula, da nuna mata goyon baya, da kuma aiki tukuru wajen cigabanta da daukaka darajarta, abubuwa ne muhimmai daga cikin ginshikan samar da kasa mai karfi, rukuni ne daga cikin rukunnai kishin kasa da bai wa duk wani abu da yake da jibi da ita kariya.

Haka ma fahimtar muhimmancin kasa yana nufin mu tsaya tsayin – daka wajen gyara gurbatattun fahimtar da kungiyoyin ‘yan ta’adda suka yi ta kokarin dasa su a cikin zukatan al’umma, inda suka yi amfani da su wajen sanya shakku, da raba tsakanin al’umma da shugabanninsu, duk kuwa da cewa karantarwar addini tana shiryatar da mu zuwa ga girmama shugaba adali, Annabinmu (SallalLahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Lallai a cikin girmama Allah akwai girmama Musulmi mai furfura, da mahaddacin Alkur’ani da haddarsa bai kai shi zuwa ga wuce-**

(ε)

gona- da – iri ba, sannan kuma bai kaurace wa Alkur'anin ba, da kuma girmama shugaba mai adalci), Allah Madaukakin Sarki ya sanya shugaba mai adalci a cikin mutane bakwai da Allah zai yi masu inuwa da Al'arshinsa a ranar da babu wata inuwa sai inuwarsa, inda Manzon Allah (SallalLahu alaiHi wa sallam) yake cewa: (**Allah zai yi wa mutane bakwai inuwa a ranar da babu inuwa sai tasa....**) a farkonsu sai ya fadi: **shugaba mai adalci..**

A cikin muhimman ginshikan gina kasa akwai: **Sadaukar da kai wajen hidimta wa kasa,** kishin kasa na hakika ba wai kawai shi ne rera taken kasa, da kuma yawan surutu a kai ba, kishin kasa tsari ne na rayuwa, da cika zuciya da halin da kasar take fuskanta, da jin radadin abubuwan da suke damunta, da kuma yin farin - ciki da duk abubuwan da za su kai kasar zuwa ga tudun- na- tsira, da kuma zama cikin shiri a koda yaushe wajen sadaukar da kai domin cigaban kasa.

Bai wa kasa kariya, da sadaukar da kai saboda ita, suna cikin manyan abubuwan da Shari'a ta wajabta, kuma wajibi ne na kasa da yake rataye a wuyar duk wanda yake rayuwa a doron kasarta, samanta kuma take yi masa inuwa, son kasa bai takaita kawai a so na zuci ba, dole ne a gani a aikace ta hanyar zamowa dan kasa na gari, mai amfanar kansa da amfanar al'ummarsa, saboda haka dole ne a sadaukar da kai, saboda kasa ta zamo cikin karfi da izza, zamowar mutum dan kasa yana wajabta masa yin tinkaho da kasarsa, ya kuma yi taimakekeniya da sauran 'yan kasa wajen kiyaye kasa, domin samun kwanciyar hankali da

(⁹)

natsuwar kasashe abu ne da yake tabbatar da manufar da Allah Madaukakin Sarki ya halicci halittu akansa, domin yana kai wa zuwa ga raya kasa, da daukaka addini, da tsayar da ibadu, lallai ba a Shar'anta jahadi a Musulunci ba, sai domin a bai wa kasashe kariya, da kuma dakile zalunci da ta'addancin da suke fuskantar kasa; saboda haka ne ma Allah Madaukakin Sarki ya daukaka darajar mutanen da suke mika rayuwarsu wajen bai wa kasashensu kariya, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: (**Lallai Allah Madaukakin Sarki ya sayi rayukan muminai da dukiyoyinsu daga wurinsu akan zai ba su aljanna, suna yakar wadanda suka yake su saboda suna dauka kalmar Allah, su kasha, a kashe su, lallai Allah ya yi masu alkawari na gaskiya akan haka a cikin litattafan Attaura da Injila da Alkur'ani..**)

Haka ma a cikin muhimman ginshikai na gina kasashe da cigaba akwai: **Aiki tukuru da kuma kyautata aikin:** Lallai addinin Musulunci ya daukaka matsayin aiki, inda ya sanya shi ya zamo kofa daga cikin kofofin ibada, kai ma, a cikin ibadun yana kololuwar ibadu; saboda Annabi (Sallalahu alaiHi wa sallam) ya sifanta aiki da cewa jahadi ne a wajen daukaka kalmar Allah, an ruwaito Hadisi daga Ka'ab Bn Ujrat (Allah ya kara yarda da shi), ya ce: wani mutum ya wuce ta wurin Annabi (Sallalahu alaiHi wa sallam), sai Sahabban Manzon Allah (Sallalahu alaiHi wa sallam) suka ga irin yanda yake kazar-kazar da nishadi, sai suka ce: ya Manzon Allah, ina ma fisabililLahi yake yi? Sai Manzon Allah (Sallalahu alaiHi wa sallam) ya ce: (**Idan ya fito ne domin**

(۱)

ya nema wa kananan yaransa abinci, to ya fito ne fisabililLahi, haka ma idan ya fito ne saboda ya sami abin da zai iya daukan nauyin iyayensa tsofaffi guda guda biyu, to ya fito ne fisabililLahi, haka ma idan ya fito ne domin ya nema wa kansa arziki domin ya samu ya kame, to lallai ya fito ne fisabililLahi, amma idan ya fito ne kawai saboda duniya ta ganshi, domin ya yi fankama, to a nan ya fito ne fisabilis- Shaidan).

Lallai addini da kishin kasa sun wajabta mana yin aiki tukuru wajen samar da abubuwan da kasa take bukata, hasali ma addininmu, addini ne na aiki da kuma kyautata aiki, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: (**(Shi ne wanda ya halicci mutuwa da rayuwa; domin ya jarabba ku: shin wane ne daga cikinku yafi kyautata aiki, lallai Allah mabuwayi ne mai kuma yawan gafara)**), haka ma yana cewa: (**(Ya ku wadanda kuka yi imani, idan aka kira sallah ranar Juma'a, to ku tafi ambaton Allah, kuna masu kwadayin samun lada, ku bar kasuwanci, wannan abu da aka ba ku umurni shi ne zai fi maku amfani in dai har kun sani. Idan kuma kun gabatar da sallar, to ku bazama a bayan kasa saboda maslahohinku, ku nemi falalar Allah, ku yawaita ambaton Allah a zuci da baki, ko za ku sami babban rabo na alhairi a duniya da lahir...** Idan suka ga wata hājā ta kasuwanci, ko wani wasa, sai su watse su bar ka a tsaye kana huduba, ka ce: **lallai falala da ladan da suke wurin Allah sun fi alhairi akan wasanni da kasuwanci, lallai Allah shi ne fiyayyen masu azurtawa, ku nemi arzikinsa ta hanyar yi masa biyayya**)),

(Y)

Manzon Allah (Sallalahu alaiHi wa sallam) yana cewa: (**Babu abincin da yafi abincin da mutum ya saya da guminsa, lallai Annabi Dawud (AlaiHis Salam) yana cin guminsa ne**).

A nan muna kara tabbatar da cewa: lallai addininmu na Musulunci ba wai ya nemi da mu yi aiki kawai ba ne, a'a, sai da ya nemi da mu kyautata aikin cikin nagarta da inganci, domin Allah Madaukakin Sarki yana cewa: ((**Lallai mu ba ma tozartar da ladan wanda ya kyautata aiki**)), Annabinmu (Sallalahu alaiHi wa sallam) yana cewa: (**Lallai Allah yana son idan za ku yi aiki ku kyautata shi**).

A cikin muhimman ginshikai na gina kasashe da cigabansu akwai: **Ilimi da na nagartaccen shugabanci**: lallai kowane gini yana bukatar ilimi da kuma kwarewa, da zurfi ma a cikin ilimin, ba wai kawai saboda mutum yana da sha'awar yin gini ba, idan muka duba cikin Alkur'ani mai girma, da Hadisai masu tsarki za mu ga cewa suna karfafa wajibci samun sharadin cancanta da kuma samar da aikin cikin amana, Allah Madaukakin Sarki yana fadi ta bakin Annabi Yusuf (AlaiHis Salam) cewa: ((**Ku sanya ni a wurin taskokin kasa, lallai ni mai tsanani kiyaye amana ne, ina kuma da cikakkiyar masaniya akan haka**)), haka ma Allah mai girma da daukaka ya fadi ta bakin 'yar Annabi Shu'aib tana fadi akan shugabanmu Annabi Musa (AlaiHis Salam) cewa: ((**Baba, ka yi jinga da shi, da ma fiyayyen wanda ya kamata a yi jinga da shi, shi ne: mutum mai karfi, kuma amintacce**)).

(A)

Lallai Annabi (SallalLahu alaiHi wa sallam) ya yi gargadi gami da nada, ko daura wanda bai cancanta ba a wani matsayi, ya bayyana hakan a matsayin alama ce daga cikin alamomin tashin alkiyama, (SallalLahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Idan aka damka abu a hannun wadanda ba su cancanta ba, to ku tsumayi tashin alkiyama)**, wadanda suka cancanta a kowane fage, su ne: wadanda suke da kwarewa, gami da amana.

Lallai Annabi (SallalLahu alaiHi wa sallam) yana sanya Sahabbansa da masu jagoranci a cikinsu, kowa gwargwadon saninsa da kuma ikon da yake da shi wajen sauke nauyin da yake tattare da aikin da za a ba shi, ba ya nada mutum saboda ganin ido, ko kusanci na jini, ko kuma saboda kawai yana sonsa, an ruwaito Hadisi daga Sayyiduna Abuzarrin (Allah ya kara yarda da shi), ya ce: Na ce: Ya Manzon Allah, ba ka ba ni shugabanci ba? ya ce: sai ya dafa kafada ta, sannan ya ce: **(Ya Abuzarrin, ka san kai mutum ne mai rauni, shi kuma shugabanci amana ne, a ranar alkiyama kuma kaskanci ne da nadama, sai dai kawai ga wanda ya amshe shi bayan cancanta, ya kuma sauke nauyin da yake a kansa)**, haka ma Annabi (SallalLahu alaiHi wa sallam) ya fada wa Sayyiduna Abdurrahman Bn Samra cewa: **(Ya Abdurrahman, kada ka kuskura ka nemi shugabanci; domin idan ba ka nema ba, aka ba ka, sai a taimake ka wajen sauke nauyin da yake tattare da shi, idan kuma sai da ka nema ne aka ba ka, sai a bar ka da wayonka)**.

(۱)

Wannan kenan, ina nema wa kai na da ku gafara daga Allah..

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai, Ina shaidawa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya.. Ina shaida cewa lallai shugabanmu, kuma Annabinmu Muhammadu, bawan Allah ne, kuma Manzonsa.. Ya Ubangiji ka yi masa salati da aminci da albarka, shi da Alayensa da Sahabbansa gaba daya, da duk wanda ya bi su da kyautatawa har zuwa ranar sakamako.

Ya 'yan uwana Musulmai:

Lallai a cikin muhimman ginshikai da asali na gina kasashe akwai: **Daukaka kyawawan dabi'u da aiwatar da su a aikace**, duka al'ummomi da cigaban da ba a gina su akan ginshikin kyawawan dabi'u ba, to tun ranar gina su aka cakuda su da abin da zai rusa su, tamkar dai masu kitso da kwarkwata.. alhairin Allah ya isa zuwa ga wanda yake cewa:

“Idan aka jarrabi mutane da cibaya wajen dabi'u, to kawai a zauna domin fara amsar ta'aziyyarsu, a shirya wa kukan mutuwarsu..”

Wani ma yana cewa:

“Ai ba wata abu ce al'umma ba, sai kyawawan dabi'u, muddin akwai su, to al'umma tana nan, idan kuma ka ga ta durkushe, to dabi'u ne suka durkushe a cikinta..”

(10)

Lallai kyawawan dabi'u suna da matsayi mai girma a cikin Musulunci, da su ne Musulmi yake hawa kan mukamai da darajoji na imani, da su ne ma'aunai suke rinjaye a ranar da za a bijirar da kowa a gabon Allah Makadaici, Annabinmu (SallalLahu alaiHi wa sallam) yana cewa: (**Babu wani abu da ya kai kyawawan dabi'u nauyi a cikin ma'aunin aikin bawa mumini a ranar alkiyama, lallai Allah yana kin mai alfashan da harshensa ba shi da burki**), lokacin da aka tambayi (SallalLahu alaiHi wa sallam) akan mafi yawan abubuwan da suke shigar da mutane aljanna? Sai ya amsa da cewa: (**Tsoron Allah da kyawawan dabi'u**).

Manzon Allah (SallalLahu alaiHi wa sallam) ya sanya kyawawan dabi'u a matsayin ma'auni na cikan imani da tawayarsa, (SallalLahu alaiHi wa sallam) yana cewa: (**Wanda imaninsa yafi cika a cikin muminai shi ne: wanda yafi su kyawawan dabi'u...**), Mai tsira da aminci yana cewa: (**Ka ji tsoron Allah a duk inda kake, ka bibiyi munanan ayyuka da kyawawan ayyuka sai su share su, ka kuma yi mu'amala da mutane da kyawawan dabi'u**).

Lallai kyawawan dabi'u suna sabar wa mai su da dukan alhairai, irnsu: tausayi, da son alhairai ga mutane, da aiki tukuru domin amfanar mutane, da amfanar kasa da 'yan kasa, ba tare da son kai ba, lallai addininmu ya ginu ne akan fifita wasu akan kai, da kuma son yin baiwa, ba akan son kai, da rowa, gami da kwauro.

(11)

Haka ma a cikin ginshikan gina kasashe da cigabansu akwai: **Adalci**, lallai ana gina kasashe ne akan adalcin da yake daidaita mutane gaba dayansu akan hakkoki da wajibai, ba tare da an fifita wani akan wani ba, wannan shi ne umurnin da Allah Madaukakin Sarki ya bayar a cikin littafinsa mai girma, a inda yake cewa: **((Lallai Allah Madaukakin Sarki yana bayar da umurnin a yi adalci, a kuma kyautata, a kuma bai wa makusanta wani sashe na dukiya, ya kuma hana yin alfasha da abubuwan ki da mugunta, lallai yana yi maku wa'azi ne ku za ku hankaltu..))**, tun ba yau ba aka ce: Lallai Allah Madaukakin Sarki yana taimakon adalar kasa, koda kuwa ta kafira ce, amma ba ya taimakon azzalumar kasa, koda kuwa ta Musulmai ce; domin da a ce da gaske daula ce Musulma da ba ta yarda da zalunci, ko ta ginu akansa ba, saboda haka ne ma wasu suka ce: Lallai ta yiwu kasashe su wanzu idan suka gwama kafirci da adalci, amma bas a wanzu idan suka gwama Musulunci da zalunci; saboda Musuluncinsu a irin wannan hali na je-ka- na- yi- ka ne, bay a dauke da ma'anar Musulunci na hakika, wayam yake a cikinsa babu manyan karantarwarsa na gaskiya da adalci, da rashin yarda da zalunci da mugunta, da sauran abubuwan da suka yi kama da haka.

**Ya Allah Ubangiji ka ba mu cikakken tsaro a cikin
kasashenmu, ka kuma datar da shugabannimmu masu jibintar
al'amurranmu, ka kiyaye kasarmu daga dukan sharri da barna..**

(۱۲)